IslamHouse.com

د پیغمبر ﷺ د لمانځه طریقه

Pashto
بشتو

تألیف
عبدالعزیز بن عبدالله بن باز
ژباړن
عبد الرحیم سلطان

صفة صلاة النبي ﷺ

تأليف

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ترجمة

عبد الرحيم سلطان

PASHTO

بشتو

ⓒ المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد و توعية الجاليات بالربوة، ١٤٤١هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

خان، عبدالرحيم سلطان

صفة صلاة النبي ﷺ: اللغة البشتو . / عبدالرحيم سلطان خان. - الرياض، ١٤٤١هـ

٣٢ ص، ١٢ سم x ١٦,٥ سم

ردمك : ٧-٧٢-٨٢٤٩-٦٠٣-٩٧٨

١- الصلاة   ٢- الحديث - مباحث عامة   أ. العنوان

ديوي ٢٥٢،٢   ١٤٤١/١٦٨٣

رقم الايداع: ١٤٤١/١٦٨٣

ردمك : ٧-٧٢-٨٢٤٩-٦٠٣-٩٧٨

مركز أصول
Osoul Center
www.osoulcenter.com

أُعد هذا الكتاب وصمِّم من قبل مركز أصول، وجميع الصور المستخدمة في التصميم يملك المركز حقوقها، وإن مركز أصول يتيح لكل مسلم طباعة الكتاب ونشره بأي وسيلة، بشرط الالتزام بالإشارة إلى المصدر، وعدم التغيير في النص، وفي حالة الطباعة يوصي المركز بالالتزام بمعاييره في جودة الطباعة.

+966 504 442 532

+966 11 445 4900

+966 11 497 0126

P.O.BOX 29465 Riyadh 11457

osoul@rabwah.com

www.osoulcenter.com

بسم الله الرحمن الرحيم

لړلیک

د پیغمبر صلی الله علیه وسلم د لمانځه طریقه	۹
په کامله توګه اودس کول	۱۱
قبلې لوري ته مخ کول	۱۱
د لمانځه د پیل شروع تکبیر الله اکبر	۱۲
رفع الیدین)لاسونه د غوږونو یا تر اوږو برابر پورې پورته کول	۱۲
سینه باندې لاسونه کیښودل	۱۳
داستفتاح دلمانځه دپیل شروع دعاګانې	۱۳
په لمانځه کښې درکوع کولو طریقه او دهغې دعا	۱۵
درکوع نه سر راپورته کولو طریقه او دهغې دعا	۱۵
لمړۍ سجده	۱۷
د دوو سجدو په مابین کښې د کیناستلو طریقه	۱۸
دوهمه سجده	۱۹
دوهمې سجدې نه روستو کیناستل	۱۹
دتشهد طریقه په دوه رکعتي لمونځ کښې	۲۰
د تشهد طریقه په درې رکعتیز او څلور رکعتیز لمانځه کښې	۲۳
د سلام ګرځولو نه رو سته ذکر او دعاګانې	۲۵
سنن رواتب سنت لمونځ	۲۷

د پیغمبر ﷺ د لمانځه طریقه

الحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی عبده ورسوله محمد وآله وصحبه أما بعد!

دنبي کریم ﷺ دلمانځه دطریقې په اړوند دا یوخو مختصري خبري هریو مسلمان سړي او ښځې ته يي ددي لپاره وړاندې (پیش) کوم چه دا ولولي او کوشش اوکړي چه په لمانځه کښې دپیغمبر ﷺ متابعت او پیروي اوکړي، لکه څنګه چه نبي کریم ﷺ فرمایلي دي:

«صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي».

زه مو چه په کومه طریقه په لمونځ کولو لیدلی یم په هماغه طریقه لمونځ اوکړئ. (بخاری: ٦٣١)

محترمو ورونو دادی د لمانځه د طریقې بیان

١ په کامله توګه اودس کول

یعني په کامله توګه به اودس اوکړې، لکه څنګه چه په قران کښې د الله تعالی حکم دی، الله تعالی فرمايلي دي:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِ﴾ [المائدة: ٦]

ای مؤمنانو کله چه تاسي پاځيږي لمانځه ته پس ووينځئ خپل مخونه اوخپل لاسونه سره دڅنګلو نه اومسحه وکړی په خپلوسرونوباندې او ووينځئ خپلې پښې سره دګټګيونه. اوهمدارنګه نبي کریم ﷺ فرمايلي دي:

«لَا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ» دپاکی (اوداسه) څخه پرته لمونځ نه قبليږي. (صحيح مسلم: ٢٢٤)

همدارنګه نبي کریم ﷺ هغه کس ته فرمايلي وو کوم چه لمونځ په بیړه کولو: «إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَأَسْبِغِ الْوُضُوءَ». (صحيح بخارى: ٦٢٥١)

هر کله چه د لمانځه اراده اوکړې، نو په کامله توګه اودس اوکړه.

٢ قبلې لورې ته مخ کول، نیت کول، او خپلې مخې ته ستره کیښودل:

لمونځ کونکی (هر چیري چه وي) په ټول ځان (بدن) سره به دقبلې (کعبې) لورې ته مخ کړې او په زړه سره به د هغه لمونځ نیت او اراده اوکړي کوم چه ادا کوي، فرض لمونځ وي او که نفل، او په ژبه باندې به د نیت الفاظ نه وايي، ځکه چه دا کار ناروا او بدعت دی، پیغمبر ﷺ او دهغه اصحابو (ملګرو) نه دی کړی.

او که چیري لمونځ کونکی امام وو، او یا يي تنها (یوازې) لمونځ کاوو، نو مخې ته يي باید ستره یعني داسې یو څیز وي چه لمونځ ورته اوکړې، ځکه چه نبي کریم ﷺ ددي امر کړی دی.

په لمانځه کښې قبلې لوري ته مخ کول شرط دي پرته د یو څو څرګنده مسائلو (حالاتو) څخه چه علماو دهغې وضاحت په خپلو کتابونو کښې کړی دی.

فائده: هغه کسان چه قبلې لوري ته مخ کولو نه عاجز وي، لکه هغه څوک چه په زولنو کښې تړل شوی وي او دقبلې لور ته مخ کولو نه عاجز وي، او هغه څوک چه دسخت جنګ په حالت کښې وي، او همدارنګه هغه څوک چه د سیلاب، اور، دښمن، وغیره نه د تیښتې په حالت کښې وي، او نشې کولای چه قبلې لوري ته مخ کړې، او همدارنګه هغه سخت بیمار چه د قبلې لور ته د مخ کولونه عاجز وي، ددي ټولو نه داحکم (قبلې لورته مخ کول) ساقط دی، بلکه دوي به د خپل طاقت سره سم هر لورته چه اوغواړې لمونځ ادا کولای شي، ځکه چه الله تعالی فرمايلي دي ﴿فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُمۡ﴾ [التغابن: ١٦] ویره کوئ د الله تعالی نه څومره چه ستاسو وس رسیږي.

٣ د لمانځه د پیل (شروع) تکبیر (الله اکبر) ویل

لمونځ کونکی به د لمانځه د پیل (شروع) تکبیر (الله اکبر) اووايي، او د سجدې ځاي ته به ګوري.

٤ رفع الیدین (لاسونه د غوږونو یا تر اوږو برابر پوري پورته کول:

لمونځ کونکی به د تکبیر (الله اکبر) ویلو په وخت خپل لاسونه د غوږونو او یا د اوږو تر برابر پوري پورته کړې.

⑤ سينه باندي لاسونه کيښودل:

دواړه لاسونه به په سينه باندې کيږدي، او ښي لاس به يې د کيڼ (چپ) لاس د څيړې (ورغوي) مړوند او څنګلو دپاسه وي، ځکه چه د نبي کريم ﷺ څخه همدا ډول ثابت دي، په حديث د وائل بن حجر او قبيصه بن هلب رضي الله عنهما کښې.

⑥ داستفتاح (دلمانځه دپيل (شروع) دعاګاني:

سنت ده، چه د لمانځه د پيل (شروع) دعا ولولي، او هغه دادعا دا ده:

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ»

ای الله ! له ما څخه زما ګناهونه دومره لري کړې، لکه شرق او غرب دې چه له يو بل څخه لري کړي دي ای الله ! ما له ګناهونو څخه داسي پاک کړه، لکه سپينه جامه چه د خيري څخه پاکه شي، ای الله ! ما له ګناهونو څخه په اوبو او واوره او ږلی سره وومينځه (پاک) کړه! (صحيح بخارى: ٧٤٤، صحيح مسلم: ٥٩٨)

او که اوغواړي، دهغي پرځای دې دا دعا ووايي:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ».
ای الله ! ته پاک يې، او ستا ثنا وايو، او ستا نوم مبارک (برکت والا دی) او ستا شان لوړ او اوچت دی، او ستانه پرته بل هيڅوک د عبادت او بندګۍ مستحق نشته. (سنن ابوداود: ٧٧٥، سنن الترمذى: ٢٤٢، سنن ابن ماجه: ٨٠٤، حم٣/٥٠) (صحيح، ارواء الغليل: ٣٤١)

اوکولای شي د دې دوارو دعاو پرته بله د استفتاح لمانځه د پیل داسي کومه دعا ولولي چه دنبي کریم ﷺ نه ثابته وي، او بهتره داده چه کله یوه او کله بله دعا ووايي، ځکه چه په دې کښې پوره متابعت او پیره وي ده.

تعوذ، تسمیه، او سورت فاتحه لوستل:

او له هغي وروسته به (أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ). زه په الله تعالی پوري د شیطان رټلی شوي نه پناه غواړم.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ». په مدد دنوم د الله تعالی چه عام مهربانه دی، او خاص مهربانه دی شروع کوم او بیابه سورت فاتحه ولولي، ځکه چه نبي کریم ﷺ فرمایلي دي:

«لَاصَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ». د هغه چا لمونځ نه کیږي، چه سورت فاتحه په کښې ونه لولي. (صحیح بخاری: ۷۵۶، صحیح مسلم: ۳۹٤)

د سورت فاتحي لوستلونه روستو به په جهري لمانځه کښې، په لوړ اواز او په سري لمانځه کښې په ټیټ (سوکه) اواز سره (آمین) اووايي.

فائده: جهري لمونځ هغه لمونځ وي په کوم کښې چه قرائت په لوړ اواز سره لوستل کیږي، او سري لمونځ هغه وي، په کوم کښې چه قرائت په ټیټ (سوکه) اواز سره لوستل کیږي.

او بیا به هغه سورت یا ایاتونه، چه ورته اسان وي ولولي، بهتره داده چه له فاتحي وروسته د ماسپښین مازدیګر او ماخوستن په لمونځونو کښې له (اوساط المفصل) سورتونو څخه او دسهار په لمانځه کښې د (طوال المفصل) او دماښام په لمانځه کښې، کله د (طوال المفصل) او کله د (قصار المفصل) سورتونو څخه ولولي، تر څو په هغه احادیثو باندي عمل اوکړی شي، کوم چه دې باره کښې د نبي کریم ﷺ نه نقل دي.

فائده: د سورت (حجرات) نه تر سورت (بروج) پوري سورتونو ته (طوال

المفصل) او د هغي نه تر سورت (البينة) پوري سورتونو ته (اوساط المفصل) او د هغي نه تر پايه پوري سورتونو ته (قصار المفصل) سورتونه وايي.

۷ په لمانځه کښې درکوع کولو طريقه او دهغي دعا:

رکوع به په داسي حال کښي کوي، چه الله اکبر به اووايي، او لاسونه به د اږو يا غوږونو تر برابر پوري پورته کړي.

او سر به د رکوع په حالت کښي د شاه سره برابر ساتي (ښکته، او يا پورته به يې نه نيسي) او دواړه لاسونه به په زنګنونو باندي داسي کيږدي چه ګوتي به يې کلاو (پراخه) وي.

او رکوع کښي به د اطمئنان او ارامۍ څخه کار اخلي يعني بيړه به نه کوي، او دا دعا په کښي ولولي «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيم». زما لوي پر ور دګار پاک دی. او بهتره داده چه دا دعا دري يا ډير کرته ولولي، او مستحب ده چه دادعا ورسره هم ولولي:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي».

الهي ته پاک ذات يې او ستا ثنا وايم الهي ماته ښښنه اوکړې.

۸ درکوع نه سر راپورته کولو طريقه او دهغي دعا:

بيابه د رکوع نه سر راپورته کړي په داسي حال کښي چه دواړه لاسونه به دا ږو يا غوږونو تر برابر پورته کړي، او که امام وو، او يا يې تنها لمونځ کاوو، نو داسي به اووايي: «سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ» الله تعالى د هغه چا اواز اوري چه دده حمد او ثنا اووايي.

او د ولاړي په حالت کښي به دا دعا ولولي «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ» الهى تالره

ستاینه ده پوره ډیره زیاته پاکه اومبارکه الهی تالره پوره ستاینه ده داسمانونو اود ځمکې اودهغوي ترمینځ دمخلوق د ډکوالي په اندازه اوپه اندازه دډکوالي دهغه شیانوچه تا ورسته غوښتي دي. (صحیح مسلم: ٤٧٦)

او که چیرته مقتدي یعني امام پسي یې لمونځ کاوو نو بیابه د رکوع څخه دراپورته کیدو په وخت دا دعا تر پایه پوري ولولي: (ربنالك الحمد) الهی تالره ستاینه ده.

او که چیري دوي (امام، مقتدي، او تنها لمونځ کونکي) د تیر ذکر څخه روستو دا دعا هم ولولي نو ښه به وي: «أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ» ای دستا یني او لویي خاونده کومه رښتني خبره چه بنده کړیده داده اومونږ ټول ستا بنده ګان یو الهی ته چه څه چاته ورکړې دهغې څوک بنده ونکی نشته او ته چه څه له چانه بند کړي دهغې څوک ورکونکی نشته اوفایده نه ورکوې ما لدار لره مال دهغې ستا دعذاب نه , ځکه چه دادعا هم دپیغمبر ﷺ نه ثابته ده (صحیح مسلم: ٤٧٧)

او مستحب ده چه لمونځ کونکي (که امام وي، یا مقتدي، یا تنها لمونځ کونکی وي) چه په دي حالت کښې هم لاسونه په سینه باندي کیږ دي، لکه څنګه چه یې درکوع نه مخکې لاسونه په سینه باندي کیښودل، ځکه چه د پیغمبر ﷺ څخه د وائل بن حجر او سهل بن سعد رضي الله عنهما په حدیث کښې ددي خبري دلیل او ثبوت شته.

فائده: درکوع نه روستو په سینه باندي لاسونه کیښودل دشیخ ابن باز رحمه الله موقف دی، او ددي مذکوره حدیث څخه یې استدلال کړی دی، او دحجاز بعضي علماو همدا قول غوره کړي، لیکن ددي په خلاف باندي د جمهورو علماو وینا داده، چه درکوع نه ورستو د لاسونو ښکته زوړند نیول مستحب دي، او همدا قول علامه الباني رحمه الله غوره کړی دی د وضاحت لپاره (الصحیحه: ٢٢٤، صفة صلاة النبي، ص: ١٢٠-١٢١) اوګوری.

۹ لمړۍ سجده

سجده به کوي، په داسي حال کښې چه الله اکبر به اووايي، او که کولاي شي نو زنګنونه به د لاسونو نه مخکښې زمکي ته یوسي، او که دا ورته سخته وه نو بیا دې لاسونه د زګنونو نه مخکښې زمکې ته یوسې اودلاسونو ګوتي به یوبل ته نیږدې او پرانستلي ساتي او په لاندي اووه اندامونو به سجده اوکړي، تندی له پوزي سره، او دواړه لاسونه، او دواړه زنګنونه، او ددواړو پښو د ګوتو لاندي طرفونه، او په سجده کښې به دا دعا لولي: «سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى». پاک دی زما لوې پروردګار او مستحب ده چه دا دعا دري ځله یا ددي نه هم زیاته تکرار کړې.

فائده: سجدي ته د تللو په وخت کښې لاسونه د زنګنونو نه مخکې په زمکه کیښودل افضل دي، او په دې کښې د اساني او سختي قید نشته، ځکه چه په مستدرک د حاکم کښې د عبد الله بن عمر رضي الله عنهما حدیث (۲۲٦۱) او په سنن نسائي (۱۰۹۱) وغیره کښې د ابو هریره رضي الله عنه حدیث په قوي سندونو سره ذکر دی او ددي حدیثونو نه معلومیږي چه پیغمبر ﷺ سجدي ته د تللو په وخت خپل دواړه لاسونه د زنګنونو نه مخکښې په زمکه کیښودل، او دا دواړه حدیثونه صحیح دي، او ددي په خلاف په سنن ابي داود کښې د وائل بن حجر رضي الله عنه حدیث په کوم کښې چه د زنګنونو د لاسونو نه مخکښې په زمکه کیښودلو ثبوت ملاویږي، هغه حدیث کمزوری دی او ددي وضاحت علامه الباني رحمه الله په (سلسل الاحادیث الضعیف (۹۲۹) اورارواء الغلیل (۳۵۷)) کړی دی

او مستحب ده چه دا دعا ورسره هم ولولي: «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي» ای زمونږ ربه تا په پا کۍ سره یادوم اوتا لره ستاینه کوم الهي ماته ببښنه وکړي.

دسجدې په حالت کښې ډیري دعاګاني غو ښتل پکار دي، ځکه چه

پیغمبر ﷺ فرمایلي دي:

«فَأَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ، فَقَمِنٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ».

په رکوع کښې د پر ور دګار لويي بيان کړئ، او په سجده کښې د دعا کولو کوښښ او خواري اوکړئ امید دی چه دعا ګاني به مو قبولي شي. (مسلم: ٤٧٩)

او همدارنګه پیغمبر ﷺ فرمایلي دي:

«أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ، فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ». (مسلم ٤٨٢)

بنده خپل رب ته د سجدې په حالت کښې ډیر نيژ دي وي، نو دسجدې په حالت کښې د ډیرو دعاګانو کوښښ اوکړئ.

او همدارنګه لمونځ کونکی باید د سجدې په حالت کښې کوشش اوکړي چه دخپل ځان او نورو مسلمانانو لپاره د الله تعالی څخه د دنیا او اخرت خیرونه اوغواړي، که فرض لمونځ وي او که نفل، او دواړه متې به د بغلونو (تخر ګونو) څخه او کیده به د وره نونو څخه او وره نونه به د پنډیو څخه بیرته (لیري) ساتي. او همدارنګه ښنګلي به د ځمکې سره نه لګوي بلکه پورته به یې نیسي، ځکه پیغمبر ﷺ فرمایلي دي:

«اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ، وَلاَ يَبْسُطْ أَحَدُكُمْ ذِرَاعَيْهِ انْبِسَاطَ الْكَلْبِ».

په سجده کښې خپل ځانونه ښه برابروئ، او دسپي په شان خپلي ښنګلي په ځمکه مه غوړوئ. (بخاری: ٨٢٢، مسلم: ٤٩٣)

١٠ د دوو سجدو په مابین کښې د کیناستلو طریقه: د سجدې نه به سر راپورته کړئ په داسې حال کښې چه الله اکبر به اووایي، او چپه پښه (قدم) به ښملوي (هوار کړي) او ور باندې به کیښني، او ښي پښه (قدم) به ودروي، او

لاسونه به په وره نونو او زنګنونو باندي کیږ دي، او دا دعا به لولي: «رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي، وَعَافِنِي، وَاجْبُرْنِي».

ای زما ربه ماته ببښنه وکړه او را باندي مهربانه شه اوماته هدایت وکړه او ماته روزي راکړه اوماته عافیت راکړې او زما نقصانات پوره کړه. (ابوداود: ۸۵۰) (ترمذی: ۲٦۷) (ابن ماجه: ۸۹۸) حسن

او په ارا م سره به کښیني، بیره (تیزي) به نه کوي تردي چه هر جوړ خپل ځاي ته ورسیږي، لکه څنګه چه درکوع نه روستو د ولاړي په حال کښي په ارام سره ودریږي تر څو هر جوړ خپل ځاي ته ورسیږي ځکه چه پیغمبر ﷺ به د رکوع نه روستو په ارام سره ودریده، چه تقریبا مقدار به یي د رکوع برابر وو او همدارنګه د دوو سجدو په مابین کښي به په ارام سره کیناست چه مقدار به یي تقریبا د سجدې برابر وو. (بخاری: ۷۹۲، مسلم: ٤۷۱)

۱۱ دوهمه سجده

بیا به الله اکبر اووایي، او دوهمې سجدې ته به لاړ شي او د لمړی سجدې په څیر به دوهمه سجده اوکړي.

۱۲ دوهمي سجدې نه روستو کیناستل:

بیابه تکبیر (الله اکبر ووایي) او سر به دسجدې څخه راپورته کړي، او دوو سجدو ترمینځ ناستي پشان به لږ غوندي کښیني او دې ناستي ته دفقهاو په اصطلاح (جلسة الاستراحه) وایي، او د استحباب په درجه کښي مشروع ده که چا ونه کړه باک نلري او همدارنګه په دې ناسته کښي کومه دعا ذکر وغیره هم نشته.

بیابه دوهم رکعت ته پاڅیږي، په داسې حال کښې لاسونه به يې په زنګنونو تکيه کړي وي، او چه کله پاڅيده، نو فاتحه (الحمد لله) او ورسره به کوم سورت يا هغه اياتونه چه ورته اسان وي ولولي، او دا رکعت به هم دلمړي رکعت په څير ادا کړي.

فائده: دوهم رکعت ته د پاڅيدلو په وخت کښې لاسونه په زمکه تکيه کول سنت دي، ځکه چه دا دپيغمبر ﷺ نه ثابت دي، لکه په صحيح بخارى (٨٢٤) او سنن نسائى (١١٥٣) کښې دمالک بن حويرث رضي الله عنه حديث په دې خبره واضح او ښکاره دليل دى، او ددي په خلاف هغه حديث کوم چه په دې دلالت کوې چه لاسونه بايد په زنګنونو کيښودل شي ضعيف او کمزورى دى پوره تفصيل د علامه الباني په کتاب سلسلة الاحاديث الضعيف (٩٢٩) اوارواء الغليل (٣٥٧) کښې کتلى شې.

⑬ دتشهد طريقه په دوه رکعتي لمونځ کښې.

که چيرته لمونځ دوه رکعتي وو، لکه د سهار، جمعي او اخترونو لمونځ، نو له دوهمې سجدې وروستو به داسې کښيني، چه د ښې پښې قدم به ودروي، او دچپې پښې قدم به هوار کړي، او په هغې به کښيني او خپل ښي لاس به په ښي ورانه کيږدي، او د اشاري له ګوتي پرته به دلاس نوري ټولي ګوتي را بندي کړي، او په دې يوه ګوته به د الله تعالى د توحيد اشاره کوي، او بله طريقه داهم ده، چه د ښي لاس کوچنۍ او ورسره دوهمه ګوته رابندې کړې او د مينځ ګوته د غټې ګوتي سره يوځاي کړئ کړي، او په سونده ګوته باندي دالله تعالى د توحيد اشاره اوکړي ځکه چه دا طريقه هم د پيغمبر ﷺ نه ثابته ده.

او بهتره داده، چه کله په يوه طريقه عمل اوکړى شي او کله په بله، او خپل چپ لاس به په خپل چپ ورانه باندي کيږدي، او له دې وروستو به بيا د اتشهد اووايي: «التَّحِيَّاتُ لِلَّه، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ

الله وبَرَكَاتُه، السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ الله الصَّالِحِيْنَ، أشْهَدُ أنْ لاَ إلَهَ إلاَّ الله، وَأشْهَدُ أنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ».

ټول ژبني او مالي او بدني عبادتونه الله جل جلاله لره دي سلام او دالله رحمتونه اوبرکتونه دي وي په تا ای پیغمبره سلام دي وي په مونږ او دالله په نیکو بنده ګانو باندي زه ګواهي ورکوم چه بیله الله جل جلاله بل څوک دعبا دت لا ئق نشته، اوزه ګواهي ورکوم چه محمد صلی الله علیه وسلم د الله بنده او پیغمبردی. (بخاری: ۸۳۱، ۱۲۰۲ ۶۳۲۸، ۷۳۸۱، مسلم: ۴۰۲)

بیابه دا درود ووايي «**اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ. اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ**».

الهي په محمد صلی الله علیه وسلم اوپه آل د محمد صلی الله علیه وسلم رحمتونه را ولیږه لکه څنګه چه دې په ابراهیم علیه السلام او دهغي په آل رحمتونه را لیږلي وو په رښتیا سره ته ستا یلي شوی اود لویي خاوند يي الهي په محمد صلی الله علیه وسلم او په آل د محمد صلی الله علیه سلم باندي برکتونه راولیږه لکه څنګه چه دي په ابراهیم علیه السلام او دهغه په آل با ندي برکتونه رالیږلي وو په رښتیا سره ته ستا یلي شوی اود لو يي خاوند يي. (بخاری: ۳۳۷۰، ۴۷۹۷، ۶۳۵۷، مسلم: ۴۰۶)

او بیا به ددي دعا په ویلو سره د څلورو څیزونو نه پناه اوغواړي:

«**اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ**».

الهي زه په تا سره دعذاب دجهنم نه پناه غواړم او دقبر دعذاب نه پناه غواړم او د ژوند او د مرګ دفتنونه پناه غواړم او د دجال دفتني دشر نه پناه غواړم. (مسلم: ۵۹۰)

او ددي نه روستو باید د الله تعالی نه د دنیا او اخرت خیرونه اوغواړي، فرض لمونځ وي او که نفل وي، او دخپل مور او پلار او نورو ټولو مسلمانانو لپاره د الله تعالی نه دعا اوغواړي باک نلري، ځکه چه د عبد الله بن مسعود رضي الله عنه په حدیث کښي کله چه ورته پیغمبر ﷺ تشهد وروښود دا وینا عامه ده:

«ثُمَّ لِيَتَخَيَّرْ مِنَ الدُّعَاءِ أَعْجَبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو».

په یو بل لفظ کښي دي:

«ثُمَّ لِيَتَخَيَّرْ مِنَ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ».

بیا يي چه کومه دعا خوښه شي د الله نه دي اوغواړي.

په دي دواړه روایتونو کښي دپیغمبر ﷺ وینا عامه ده ټولو هغه دعاګانو ته شامليږي، کومو کښي چه ددنیا او اخرت خیر وي. (بخاری: ۸۳۵، مسلم: ۴۰۲)

بیا به په اخره کښي ښي او چپ لوري ته سلام اوګرځوي، او د سلام الفاظ به اووايي (السلام علیکم ورحمة الله) سلامتیا او دالله تعالی رحمت دې وي په تاسوباندي

۱۴ د تشهد طریقه په دري رکعتیز او څلور رکعتیز لمانځه کښي:

که چیرته لمونځ دري رکعتي وي، لکه د ماښام، او یا څلور رکعتي وي، لکه د ماسپښین، مازدیګر، او ماخوستن لمونځونه، نو مخکي ذ کر شوی تشهد او درود به اووايي بیابه دریم رکعت ته پاڅیږي.

او دپاڅیدو په وخت به لاسونه په زنګنونو تکیه کړي او همدارنګه دواړه لاسونه به د اوږو یا غوږونو برابر پورته کړي، او الله اکبر به اووايي، او لاسونه به په سینه کیږدي، لکه څنګه چه مخکي ذکر شو او یواځي فاتحه به ولولي. (بخاری: ۷۵۹، مسلم: ۴۵۱)

او که دماسپښین لمانځه په دریم او څلورم رکعت کي د سورت فاتحي نه روستو څه سورت وغیره ولوستلو باک نلري، ځکه چه دابو سعید رضي الله عنه

په حديث کښې چه د پغمبر ﷺ نه يي نقل کړی دی ددي ثبوت شته. (مسلم: کتاب الصلاة ٤٥٢)

په لمړي تشهد کښې درود ويل مستحب دي واجب نه دي، نو که په اولني تشهد کښې چا درود ونه لوست باک نلري.

بيابه د ماښام لمونځ له دريم رکعت، او د ماسپښين او مازديګر لمونځ له څلورم رکعت وروسته همغه رنګ تشهد ولولي، کوم چه په دوه رکعتي لمونځ کښې ذکر شو، او بيا به په نبي کريم ﷺ باندي درود ووايي اوهمدارنګه به د جهنم دعذاب، او دقبر دعذاب او دژوند، او مرګ، او د دجال دفتنو نه په الله تعالی پوري پناه اوغواړي.

او بايد ده چه له دي ورستو د نورو دعاګانو کوښښ اوکړي، په دې ځاي کښي او همدارنګه ددي نه سوا په نورو ځايونو کښې دادعا هم مشروع ده: «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ».

ای ربه څمونږ: راکړې مونږ ته خوشحالي په دنيا کښې په نيک عمل سره، او راکړې مونږ ته خوشحالي په اخرت کښې په جنت سره او بچ اوساتي مونږ د اور دجهنم نه.

دا خبره واضحه ده، چه په دري رکعتي، لکه د ماښام لمونځ او څلور رکعتي لکه د ماسپښين، مازديګر، او ماخوستن لمونځ، په دې لمونځونو کښې دوه تشهده دي، او د دوهم تشهد دکيناستلو طريقه دلمړي تشهد دکيناستلو نه جداده هغه داسي چه په دوهم تشهد کښې به لمونځ کونکی خپله ښۍ ښپه ودروي او چپه ښپه به د ښۍ ښپي نه لاندي اوباسي، او په زمکه به کښيني، لکه څنګه چه په حديث د ابو حميد رضي الله عنه کښې چه امام بخاري نقل کړی دی ذکر دي. (صحيح بخاری: (٨٢٨)

او بيا به ښي او چپ طرف ته سلام وګرځوي او (**السلام عليکم ورحمة الله**) به ووايي.

سلامتيا او دالله تعالی رحمت دې وي په تاسوباندي.

د سلام ګرځولو نه روسته ذکر او دعاګاني:

دري ځله «أَسْتَغْفِرُ الله» ويل: زه د الله تعالی څخه ښښنه غواړم.

«اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ، وَمِنْكَ السَّلاَمُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ». (بخاری: ٨٤٤، ٦٣٣، مسلم: ٥٩٣)

الهي ته له ټولو عیبونو نه پاک يي، او سلا متيا ستا له طرفه ده برکتناک ذات يي اود لو يي اوعزت خاوند يي، بيله الله نه بل هيڅوک دعبادت لائق نشته يو دی شريک نلري ده لره دکائناتو با دشا هي ده اوده لره پوره ستاينه ده اوهغه په هرڅه قا در دی الهي چاته چه څه ورکړې دهغي منعه کونکی نشته اوچانه چه څه منعه کړې دهغي ورکونکی نشته او فايده نه ورکوی مالدارته مال دهغي ستا د عذاب نه.

لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِالله، لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله، وَلاَ نَعْبُدُ إِلاَّ إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ». (مسلم: ٥٩٤)

بيله الله نه بل هيڅوک دعبادت لائق نشته يو دی شريک نلري ده لره دکائناتو با دشا هي ده اوده لره پوره ستاينه ده اوهغه په هرڅه قا در دی هيڅ قوت نشته دګناه نه دساتلواود نيکيوپه کولومکر په الله سره بيله الله نه بل څوک دعبادت لائق نشته اوبيله له هغه نه دبل چا بندګي نه کوو نعمتونه اواحسانات دهغه له طرفه دي اوهغه لره غوره ستاينه ده بيله الله نه بل څوک دعبادت لائق نشته په داسي حال کښي چه بندګي مو هغه لره خاص ده اګرچه کافران يي بده ګڼي ددي نه ورسته به دري ديرش ځله «سُبْحَانَ الله» اودري ديرش ځله «الْحَمْدُ لِلَّه» اوڅلور ديرش ځله «اللهُ أَكْبَرُ» ووايي، دا ټول نه نوي ځله شو او دسلم ځل پوره کولو لپاره به يو ځل «لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ

وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» ووايي (مسلم: ۵۹۷)

او همدا راز به دهر لمانځه څخه وروسته ايت کرسي هم لولي:

﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ﴾ [البقرة: ۲۵۵]

بیا سورت اخلاص:

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ١ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ٢ لَمۡ يَلِدۡ وَلَمۡ يُولَدۡ ٣ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدُۢ﴾ [الإخلاص: ۱ -٤]

بیا سورت الفلق:

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ١ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ٢ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ٣ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِي ٱلۡعُقَدِ ٤ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ۱ - ۵]

بیا سورت الناس:

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ١ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ٢ إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ ٣ مِن شَرِّ ٱلۡوَسۡوَاسِ ٱلۡخَنَّاسِ ٤ ٱلَّذِي يُوَسۡوِسُ فِي صُدُورِ ٱلنَّاسِ ٥ مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ﴾ [الناس: ۱ - ٦]

دا دري سورتونه به د هر لمانځه نه روستو یو ځل لولي او د سهار او ماښام لمونځونو نه روستو به يي دري دري ځله لولي، ځکه چه د نبي کريم ﷺ نه په دي هکله احاديث روايت شوي دي.

ددې نه روستو به دا دعا لس ځله ووايي: «لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» ځکه چه دا دعا هم د نبي کريم ﷺ څخه نقل ده.

دلمانځه نه وروستو دا اذکار لوستل سنت دي، فرض نه دي.

سنن رواتب (سنت لمونځ)

د هر مسلمان سړي او ښځي لپاره بايد ده چه دماسپښين د لمانځه نه مخکي څلور رکعته (سنت) او روسته يي دوه رکعته، او دماښام د لمانځه ورسته دوه رکعته، او همدارنګه د ماسختن د لمانځه نه وروسته دوه رکعته، او د سهار دلمانځه مخکي دوه رکعته سنت اوکړي، او دا ټول دولس رکعته دي، ديته (رواتب) سنت مؤکده وايي.

نبي کريم ﷺ به د اقامت (چه په سفر به نه وو) دا سنت په دوامداره توګه اداکول، او په سفر کښي به يي پريښودل ليکن وتر او دسهار سنت به يي په دواړه حالاتو کښي ادا کول، غوره داده چه دا مؤکد سنت او وتر په کور کښي وکړل شي، او که په مسجد کښي اوکړي نو هم باک نلري ځکه چه نبي کريم ﷺ فرمايلي دي:

«أَفْضَلُ صَلاَةِ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ إِلاَّ الصَّلاَةُ الْمَكْتُوبَةُ».

د بنده غوره لمونځ هغه دى، چه په کور کښي اوکړي. (بخارى: ٧٣١، مسلم: ٧٨١)

او په دوامداره توګه ددي سنتو ادا کول جنت ته د تللو سبب دى، نبي کريم ﷺ په يو حديث کښي چه امام مسلم روايت کړى دى، د ام المؤمنين (ام حبيبه) رضي الله عنها څخه فرمايي چه ما د نبي کريم ﷺ څخه دا ارشاد اوريدلى دى:

«مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يُصَلِّي لله كُلَّ يَوْمٍ ثِنْتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً تَطَوُّعًا غَيْرَ فَرِيضَةٍ، إِلاَّ بَنَى الله لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ». څوک چه په شپه او ورځ کښي دولس رکعته نفل لمونځ اوکړي، الله تعالى به ورته په جنت کښي کور جوړ کړي. (مسلم: ٧٢٨)

او که يي د مازديګر د لمانځه نه مخکښي څلور رکعته او همدارنګه د ماښام او ماسختن د لمانځه نه مخکښي دوه رکعته نفل لمونځ اوکړه، نو ښه به وي ځکه چه د نبي کريم ﷺ څخه ددي په باره کښي صحيح ثبوت او دليل شته.

وصلى الله على محمد وآله وسلم

TO CAR PARKING

IslamHouse.com

islamhouseps IslamHousePs IslamHousePs islamhouse.com/ps/

For more details visit
www.GuideToIslam.com

GUIDE TO ISLAM

contact us :Books@guidetoislam.com

Guidetolslam.org Guidetoislam1 Guidetoislam www.Guidetoislam.com

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة
هاتف: ٩٦٦١١٤٤٥٤٩٠٠+ فاكس: ٩٦٦١١٤٩٧٠١٢٦+ ص ب: ٢٩٤٦٥ الرياض: ١١٤٥٧
ISLAMIC PROPAGATION OFFICE IN RABWAH
P.O.BOX 29465 RIYADH 11457 TEL: +966 11 4454900 FAX: +966 11 4970126

د پيغمبر ﷺ د لمانځه طريقه

په دې کتاب کې د نبي کريم صلی الله عليه وسلم دلمانځه طريقه د احاديثو په رڼا کښې د الله اکبر څخه واخله تر سلام ګرځولو پورې په ډېره ښه طريقه بيان شوې ده -

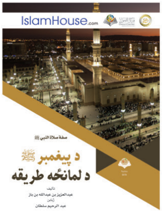

IslamHouse.com
مركز أصول
Osoul Center
www.osoulcenter.com
Rabwah